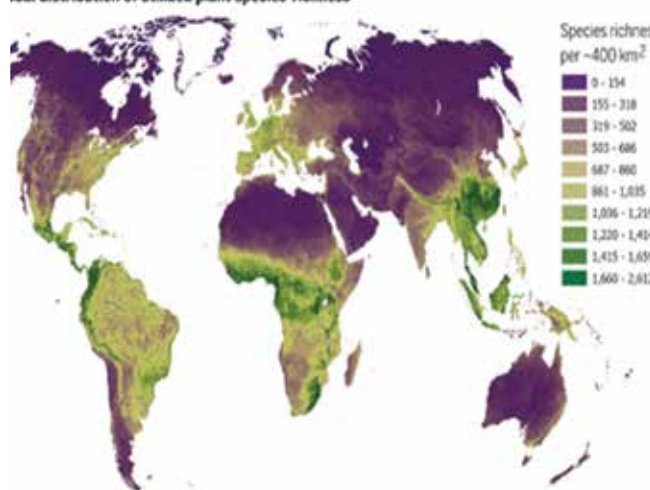

پراکنش جهانی گیاهانی که انسان استفاده می کند

ترجمه: مائده فدائی خجسته*

Global distribution of utilized plant species richness

Global distribution of utilized plant species endemism

گیاهان اکوسیستم‌ها را شکل می‌دهند و زندگی انسان را حفظ می‌کنند. با این که ممکن است بیشتر گیاهان برای انسان مفید باشند، در حال حاضر فقط از بخش کوچکی از تنوع زیستی گیاهی توسط انسان استفاده می‌شود. با گذشت زمان، گونه‌های خاصی گسترش جهانی می‌یابند، اما برخی دیگر بومی مناطق جغرافیایی مشخصی باقی می‌مانند که در آنجا کاربردهای فرهنگی نیز دارند. بنابراین، برای مدیریت کارآمد و پایدار منابع گیاهی، مردم باید الگوهای منطقه‌ای تنوع گونه‌ای را درک کنند. در پژوهشی که توسط Pironon و همکاران او انجام شد، توزیع جهانی ۳۵۶۸۷ گونه گیاهی استفاده‌شده انسان، مطالعه شد که شامل ۱۰ گروه عمده کاربری (به‌عنوان مثال غذا، دارو و ماده اولیه) است و چگونگی هم‌پوشانی کانون‌های تنوع و اندمیسم آنها با الگوهای گسترده‌تر تنوع و موقعیت مناطق حفاظت‌شده بررسی شد. یافته‌های این تحقیق نشان‌دهنده تطابق کلی بین تنوع گیاهان استفاده‌شده و کل گیاهان است که از پتانسیل حفظ هم‌زمان تنوع گونه‌ها و کاربری آنها توسط انسان پشتیبانی می‌کند.

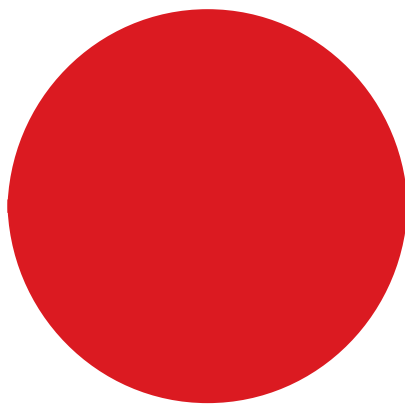
همه گروه‌های کاربری، نتایج مشابهی را در عرض‌های جغرافیایی، که از غنای گونه‌ای گیاهان استفاده‌شده برخوردار بودند، نشان دادند، به‌طوری‌که مقادیر بیشتر در مناطق استوایی به سمت عرض‌های جغرافیایی بالا کاهش می‌یابد. با این حال، تفاوت‌های چشمگیری بین مناطق معتدل و گرمسیری وجود دارد. اکوسیستم‌های معتدل دارای غذای مهره‌داران، گونه‌های گیاهی اجتماعی و سمی بیشتری هستند، درحالی‌که زیستگاه‌های گرمسیری گونه‌های بیشتری در ارتباط با غذا، مواد دارو دارند. گیاهانی که انسان در مکزیک، شاخ آفریقا و آسیای جنوبی استفاده می‌کند، متنوع‌تر هستند، با این حال، گستره مناطق حفاظت‌شده فعلی برای حفظ این گونه‌ها و تنوع زیست فرهنگی مرتبط با آنها ناکافی است.

مورد استفاده مردم برای اجرای سیاست‌های حفاظتی و توسعه راه‌حل‌های مبتنی بر کاربری گیاهی در جهت رفع نگرانی‌های جهانی مانند گرسنگی، بیماری‌ها و تغییرات آب‌وهوایی بسیار مهم است.

یافتن مکانیسم‌هایی برای حفظ مناطق با تراکم بالای گیاهان

همچنین بررسی رابطه بین تنوع گونه‌ای و تنوع زیستی گونه‌های گیاهی استفاده‌شده نشان داد، حفاظت از کانون‌های تنوع زیستی از این گونه‌ها محافظت می‌کند. گونه‌های متعدد و تنوع ژنتیکی آنها در بانک‌های بذر و باغ‌های گیاه‌شناسی کمتر دیده می‌شوند. بنابراین، شناسایی و درک تنوع و گسترش جغرافیایی گونه‌های گیاهی

* کارشناس ارشد، بخش تحقیقات گیاه‌شناسی، مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، تهران، ایران

می‌رسند. حلقه‌های به هم بافته شده زندگی گیاهان بیانگر رعایت اصول حفاظت برای همگی آنهاست. موضوع حفاظت دست‌کم در کانون‌های تنوع گونه‌ای داغ‌تر است، اما باغ‌های گیاه‌شناسی و بانک‌های ژن نیز می‌توانند سهم شایان توجهی را به شرط برخورداری از بهره‌گیری از تنوع ژنتیکی ایفا کنند. به‌رحال انسان برای مراقبت از داشته‌های گیاهی خود به حفاظتی فراتر از چند عنوان پیش‌گفته نیاز دارد.

Journal Reference:

<https://www.science.org/doi/10.1126/science.adg8028>

کاربردی همراه با دانش سنتی مربوط به آنها، باید به یک اولویت برای اجرای چهارچوب جهانی تنوع زیستی کونمینگ- مونترال (Kunming-Montreal Global Biodiversity Framework) تبدیل شود.

دبیر تخصصی اخبار علمی تحلیلی: این خبر پژوهش ارزشمندی را در خصوص تنوع کاربردهای گیاهان، شکل‌گیری اثرگذاری زیستی آنها برای انسان، چگونگی پراکنش آنها و ... معرفی می‌کند و جهت نهایی را به سمت حفاظت می‌برد، مهم‌ترین اصلی که انسان باید برای حفظ بقای خود در سیاره زمین پی بگیرد. طبیعی است که تمرکز نباید فقط روی گیاهانی باشد که به استفاده انسان

